

— Коли б я передбачав щось подібне, я б раніше казав те, що тепер каже рішуче: Non possumus” [2 II: 359].

Спомини О. Лотоцького „Сторінки минулого” — авторитетне, надійне джерело, що відтворює у подиву гідній повноті та деталях вельми складний процес утвердження української мови в Російській імперії на поч. ХХ ст. Сумніви, суперечності, конфлікти, які супроводжували цей процес і які так скрупульозно зафіксував О. Лотоцький, не раз відігравали вирішальну роль при розв’язанні різних підпитань „українського вопроса” упродовж усього ХХ ст., їх рецидиви відчутні й нині, а тому про їх генезу та природу українська громадськість має бути поінформована.

1. Енциклопедія українознавства / Перевид. в Україні. — Т. 4. — Львів, 1994. — ?? с.
2. *Лотоцький Олександр*. Сторінки минулого. — Варшава, 1932 — 1934. — Ч. I–III.
3. *Стріха Максим*. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. — К., 2006. — 342 с.
3. Українська мова. Енциклопедія. — К., 2000. — 750 с.
4. *Шевельов Юрій*. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941): Стан і статус. — Чернівці, 1998. — 208 с.

Liubomyr Beley (Uzhgorod)

OLEXANDER LOTOTS'KYI'S „STORINKY MYNULOHO” AS A SOURCE OF THE UKRAINIAN LITERARY LANGUAGE HISTORY

The article is dedicated to the description of Olexander Lototskyi’s memoirs “Pages of the Past” (“Storinky Mynuloho”) from the point of view of Ukrainian literary language history. The factual richness of the memoirs presents the history of the Ukrainian language status in the Russian Empire in the end of 19th and beginning of the 20th centuries and roles of A. Shakhmatov and F. Korsh.

Key words: the history of the Ukrainian literary language, A. Shakhmatov, F. Korsh, K. Mykhalechuk.

Мовна мозаїка

ДОКУМЕНТ ПОКАЗУЮТЬ, А НЕ ПРЕД’ЯВЛЯЮТЬ

Для багатьох, на жаль, уже стало звичним уживання дієслів **пред’являти / пред’явити** в словосполучах на зразок **пред’являйте квитки, пред’явіть документи, пред’явити претензії до якості виконаної роботи, пред’являти високі вимоги до знань, пред’явити рахунок за надану послугу** і т.д., утворених подібно до російської мови. В українській мові ці російські дієслова в поданих словосполучах мають різні відповідники, пор.: **предъявите билет (документ) – покажіть** квиток (документ); **предъявить претензии к качеству выполненной работы – висунути** претензії до якості виконаної роботи; **предъявляют высокие требования к знаниям – висувати** високі вимоги до знань; **предъявляют счет за предоставленную услугу – виставити** рахунок за надану послугу.

Отже, в українській мові замість **пред’являти / пред’явити** потрібно вживати **показувати / показати (квиток, документ), висувати / висунути (претензії, вимоги), виставляти / виставити (рахунок)**.

Катерина Городенська